

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Β'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΣΤ'.

ΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟΝ.

Καλεῖται μικροσκόπιον τὸ ὄργανον τὸ χρησιμεῖον εἰς τὸ νὰ μεγαλοποιῇ τὰ λίαν μικρὰ καὶ ἀόρατα εἰς τὸν γυμνὸν ὀφθαλμὸν ἀντικείμενα. Ἡρέπει ὅμως νὰ διακρίνωμεν τὸ ἀπλοῦν μικροσκόπιον τοῦ συνθέτου, καθόσον, καὶ τοὶ ἀμφοτέρωτερον πρὸς τὸν αὐτὸν τείνουσι σκοπὸν, διαφέρουσι μεγάλως κατὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνακαλύψεώς των.

Τὸ ἀπλοῦν μικροσκόπιον εἶναι ἀμφικυρτος φακός. Τιθέμενος πλησίον τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ, μεγεθύνει τὸ παρατηρούμενον ἀντικείμενον διὰ τοῦ πάχους αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ φυσικοῦ μηχανισμοῦ, περὶ οὗ ἐλαλήσαμεν ἤδη εἰς τὴν περὶ « τηλεσκοπίων » πραγματείαν μας. Δὲν ἔχομεν λοιπὸν νὰ προσθέσωμεν τι πλείοτερον πρὸς ἐπεξηγήσιν τοῦ μεγεθυντικοῦ φακοῦ.

Ἡ χρῆσις τῶν μεγεθυντικῶν φακῶν ἀνέρχεται εἰς τὴν ἀπωτάτην ἀρχαιότητα. Αἱ ὑάλινοι λήκυθοι, ἢ ἄλλαι διαφανεῖς καὶ θλαστικαὶ οὐσίαι, ἐχρησίμευον τοῖς

ἀρχαίοις πρὸς μεγέθυνσιν τῆς γραφῆς καὶ γλύψιν τῶν καμῶν. Κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα μετεχειρίσθη τοὺς ὑάλινους φακοὺς ἢ ὠρολογοποιία, ἢ γλυπτική, καὶ ἄλλαι τέχναι. Μετὰ τοὺς φακοὺς τούτους κατασκευάσθησαν τὰ πρῶτα ἀπλᾶ μικροσκόπια, ἅπερ μετεχειρίσθησαν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιστήμης των οἱ ἀνατόμοι Λεβεγχόσκ, Σβάμερδαν καὶ Λιονέτος.

Ὁ ἀμφικυρτος ὑάλινος φακός χρησιμεύει σήμερον τοῖς φυσιοδίφαις, ἵνα παρατηρῶσι τὰ διάτορα μέρη τῶν σωμάτων, ζώων τε καὶ φυτῶν. Οἱ ὀρυκτολόγοι, οἱ φυσικοὶ, οἱ χημικοὶ τὸν μετεχειρίζονται πρὸς διάκρισιν τοῦ σχήματος κρυστάλλων μὴ διακρινομένων διὰ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

Τὸ ἀπλοῦν μικροσκόπιον ἐκλήθη ἐπὶ τινα χρόνον τοῦ Ρασπαλίου ἤτο δὲ αὐτὸ ἀμφικυρτος φακός, τεθειμένος ἐπὶ στύλου, φέροντος πλάκα, ἐφ' ἧς ἐτίθετο τὸ ἀντικείμενον ἢ πλάξ ἐσφίγγετο εἰς διάφορα ὕψη τοῦ στύλου διὰ κοχλιδίου. Τὸ ἀπλοῦν τοῦτο μικροσκόπιον δὲν δύναται ν' αὐξήσῃ τὰ ἀντικείμενα πλείοτερον τοῦ πεντηκονταπλασίου.

Τὸ σύνθετον μικροσκόπιον σντηματί-

ζεται διά τῆς ἐνώσεως δύο φακῶν ἀνίστων διαστάσεων, ἐξ ὧν ὁ μὲν μικρότερος εἶναι ὁ ἐμπρόσθιος, ὁ δὲ μεγαλύτερος ὁ προσαρμοζόμενος τῷ ὀφθαλμῷ.

Τὸ πρῶτον σύνθετον μικροσκόπιον, ἤτοι τὸ ἐκ δύο φακῶν συγκείμενον, κατεσκευάσθη τῷ 1590 ὑπὸ τοῦ Ὁλλανδοῦ Ζαχαρία Γιάνσεν. Ἄλλοι ἀποδίδουσιν αὐτὸ τῷ Κορνηλίῳ Δρέβελ, Ὁλλανδῷ ἀλχημιστῇ (1572). Τὸ ὑπὸ τοῦ Γιάνσεν παρουσιασθὲν μικροσκόπιον τῷ Καρόλῳ Ἀλβέρτῳ, μεγάλῳ Δουκί τῆς Αὐστρίας, εἶχε μήκος δύο μέτρων ἤτο ἐπομένως δύσχρηστον.

Τὸ ὄργανον τοῦτο ἐτελειοποιήθη μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Γαλιλαίου καὶ τοῦ Ροβέρτου Χούκ. Ὄταν δὲ οἱ φυσικοὶ ἠθέλησαν νὰ μεγεθύνωσι τὰ ἀντικείμενα πέραν τοῦ ἑκατονταπλασίου καὶ μέχρι τοῦ διακοσιαπλασίου, εὗρον πρόσκομμα ἀνυπερέβλητον, ὅπερ ἐξηκολούθησεν ὑφιστάμενον ἐπὶ 500 ἔτη. Ποιήσωμεν καταληπτήν τὴν φύσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἐμποδίου.

Ἐνῷ τὸ φῶς θλάται μεταβαῖνον ἀπὸ τοῦ ἀέρος εἰς τμήμα ὑάλου, πάσχει ἐν ταύτῳ καὶ ἄλλην μεταβολήν· ἀποσυντίθεται εἰς πολλῶν εἰδῶν ἀκτῖνας ποικιλοχρόους. Εἰς τὸ λευκὸν ἢ τὸ σύνηθες φῶς ὑπάρχουσιν ἑπτὰ χρώματα, τὸ ἰώδες, τὸ πορφυροῦν, τὸ κυανοῦν, τὸ πράσινον, τὸ κίτρινον, τὸ χρυσοειδὲς καὶ τὸ ἐρυθρόν. Ταῦτα φαίνονται καὶ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τόξου. Φαίνονται προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων τραπεζῶν, ὅταν τὸ φῶς χρωματίζῃ διὰ ποικίλων χρωμάτων τὰ κρυστάλλινα ἀγγεῖα, διαπερῶν ταῦτα. Ἡ αὐτὴ τοῦ φωτός ἀποσύνθεσις κάμνει νὰ φαίνωνται ὡς ποικιλόχροοι ἀδάμαντες αἱ ρανίδες τοῦ ὕδατος, αἵτι-

νες ἐν εἴδει πρωϊνῆς δρόσου πίπτουσιν ἐπὶ τῆς χλόης.

Ἡ ἀποσύνθεσις αὕτη, ἣτις ἐγένετο διὰ τῆς ὑάλου τῶν φακῶν, ἦτο ἰσχυρότερα, ἐφ' ὅσον ἰσχυρότερα ἦσαν τὰ μικροσκόπια, ἣτοι ἐφ' ὅσον ἐξ ἰσχυροτέρων ἐσχηματίζοντο φακῶν· τότε αἱ παραγόμεναι εἰκόνες ἦσαν κεχρωματισμέναι καὶ συγκεχυμέναι. Ὁ Νεύτων ἐθεώρησεν ὡς ἀδύνατον τὴν διόρθωσιν τοιαύτης ἐλλείψεως. Κατ' αὐτὸν οἱ φακοὶ, οἱ μὴ δίδοντες ἰριδωμένας εἰκόνας, ἣτοι οἱ ἀχραιοὶ φακοὶ ἀδύνατον ἦτο νὰ κατασκευασθῶσιν.

Ἀλλὰ τὸ 1757 ὀπτικός Ἄγγλος, Δολλόνδ καλούμενος, ἠδυνήθη νὰ κατασκευάσῃ τοιοῦτους φακοὺς, ἐπιθέτων ἕνα ἀμφίκυρτον ἐκ κ ρ ο ο υ ν γ κ λ α ς, καὶ ἕνα κοιλόκυρτον ἐκ φ λ ι ν τ γ κ λ α ς. Ἀλλὰ μόνον τῷ 1824 οἱ φακοὶ οὗτοι, πρὸ πολλοῦ ἐφαρμοζόμενοι εἰς ἄλλα ὀπτικά ὄργανα, ἐφηρμόσθησαν καὶ εἰς τὸ μικροσκόπιον ὑπὸ τοῦ Κ. Σελίγου. Ἐκτοτε ἡ μεγεθυντικὴ δύναμις τοῦ μικροσκοπίου ἠῤῥήθησε μεγάλως, διότι ἐφθασεν εἰς τὸ χιλιοδιακοσιαπλάσιον.

Τὸ σύνθετον μικροσκόπιον κατασκευάζεται ὡς ἡ ἀστρονομικὴ διόπτρα, διότι ζητεῖ εἰς τὰ αὐτὰ νὰ φθάσῃ ἀποτελέσματα, ἣτοι νὰ πολλαπλασιάσῃ τὸ μέγεθος τοῦ παρατηρουμένου ἀντικειμένου.

Ἐφαρμοζόμενον τὸ μικροσκόπιον, καθίσταται ὄργανον θαυμάσιον. Θέλγει τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐκπλήσσει τὸ πνεῦμα, ἀφαιρᾷ τὴν φαντασίαν πρὸ τῶν θαυμάτων τοῦ ὀργανισμοῦ, κτλ. Ἐλάχιστον τεμάχιον χόρτου μᾶς ἀποκαλύπτει ὄλως νέον

κόσμον, ἐν ᾧ φαίνεται ἡ δραστηριότης καὶ ἡ ζωὴ. Ρανὶς ὕδατος ἡ ὀργανικὴ οὐσία εἰς ἀποσύνθεσιν, παρουσιάζουσιν ἡμῖν μυριάδας ζῶων, τέλειον ἐχόντων ὀργανισμὸν καὶ ἐκπληρούντων τὰ φυσιολογικὰ ἔργα των καθάπερ τὰ μεγάλα ζῶα. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀοράτου τούτου κόσμου, ὃν οἱ ἀρχαῖοι ἠγνόουν, εἶναι ἀξιοθαύμαστος.

Οἱ χημικοὶ μεταχειρίζονται τὸ μικροσκόπιον πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν κρυστάλλων τῶν ἀποκαθιστώντων ὑγρά τινα γαλακτώδη ἢ μαργαριτώδη, εἰς τὸ νὰ σπουδάξωσι τὰς μορφὰς αὐτῶν καὶ νὰ διακρίνωσι ταῦτα ἀπ' ἄλλων οὐσιῶν ἀναλόγων. Οἱ ἰατροὶ πρὸς διάγνωσιν διαφόρων νόσων, παρατηροῦντες τὰ ζωικά ὑγρά, τὸ αἷμα, τὸ γάλα, τὸ οὖρος, τὸν σιελον, κτλ. Οἱ βιομήχανοι πρὸς ἀνακάλυψιν νοθεύσεως τῶν νημάτων, τῆς μετάξις, τοῦ ἐρίου κτλ. Χρησιμεύει πρόσδε αὐτὸ πρὸς ἐξέτασιν θρεπτικῶν οὐσιῶν, ἀμύλου, ἀλεύρου κτλ. καὶ πρὸς καταμέτρησιν λεπτοτάτων σωμάτων. Ἡδυνήθησαν οὕτω νὰ γνωρίσωσιν ὅτι τὰ σφαιρίδια τοῦ αἵματος ἔχουσι διάμετρον ἴσην πρὸς τὸ 1/125 τοῦ ὑποχιλιαμέτρου.

Τὸ μικροσκόπιον διὰ τὴν ἐπιστήμην εἶναι ὄργανον πολύτιμον, διὰ τὸν ἄνθρωπον δὲ ἐν γένει καθρέπτει, ἐν ᾧ βλέπει τὰ θαυμάσια τῆς δημιουργίας ἐντὸς ἀοράτου καὶ ἀφανοῦς διὰ τὸν ὀφθαλμὸν κόσμου.

Η ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ.

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φυλλ.)

Μ' ὄλας ὅμως τὰς βιαίας ταύτας πράξεις,

ἡ ἐνωσις ἦν ἠθικῶς τετελεσμένη, διότι ἡ ἐπανάστασις παρήγαγεν ἐν Ἑπτανήσῳ ἀποτελέσματα ὅμοια σεισμῷ, καθὼ ἐκ θεμελίων διασαλεύσασα τὸ ἔργον τοῦ 1815. Ἐκάστη τῶν περιπετειῶν τῆς Ἑλληνικῆς πάλης, εἴτε ἀγαθῶν, εἴτε κακῶν, ἐπέδρα ἀπηχοῦσα ἐν Ἑπτανήσῳ.

Οἱ Ἑπτανήσιοι, εἰ καὶ προστατευόμενοι, συνεισέφερον πρὸς θρίαμβον τῆς κοινῆς ὑποθέσεως πλείοτερον ἢ ἀπλὰς καὶ ξηρὰς εὐχάς. Ἡ Ζάκυνθος καὶ τοὶ κατὰ προτίμησιν καταδιωχθεῖσα, ἐχορήγησε κατὰ τὰ πρῶτα τρία ἔτη βοήθειαν εἰς χρήματα καὶ πολεμφοδία ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια. Οὐδ' εἰς τοῦτο μόνον ἀρκεσθέντες οἱ Ἑπτανήσιοι, παρορῶντες δὲ τὰς αὐστηρὰς ποινὰς ἀς ὁ μέγας Ἀρμοστής ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς ἐνόπλους ἀποδημοῦντας, πλείονες εὐγενεῖς Ἑπτανήσιοι ἀπέτισαν τῇ ἐπαναστάσει πατριδὶ τὸν φόρον τοῦ αἵματος! Μόνη ἡ μεγάλη Κεφαλληνία προσήνεγκε διὰ μιᾶς 400 μιλιαῖς, ὧν ἠγείτο ὁ κόμης Μεταξάς, οὐχ ἥττον ἀνδρείος ἢ συνετὸς καὶ ἐξόχους πρὸς τὴν ἀναγεννωμένην Ἑλλάδα προσενηγεῶν ὑπηρεσίας.

Ὁ Μαίτιλανδ ἐτελεύτησε τῷ 1824 ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐξουσίας του. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἀδάμς κατέστειλε μεθ' ἡσσοнос ἀσθηρότητος τὰς εὐγενεῖς συμπαιδείας τῶν Ἑπτανησίων ὑπὲρ ὑποθέσεως, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὁποίας ὁ Λόρδος Βύρων ἐνεδύθη τὴν πανοπλίαν, καὶ χάριν τῆς ὁποίας ἀπέθανεν. Ἐπὶ τέλους καὶ πάντες οἱ διπλωμάται, ἐξαιρουμένου τοῦ Μετερνίχου, ἀνεγνώρισαν ὅτι τὸ κίνημα τῶν Ἑλλήνων οὐδὲν εἶχε τὸ κοινὸν μετὰ τὰ κινήματα τοῦ Πεδμοντίου καὶ τῆς Ἰσπανίας.

Ἄλλ' ἡ μεταβολὴ αὕτη τῆς γνώμης ἐγένετο μετὰ πολλῆς βραδύτητος, ἐπιβλαβοῦς δι' ἄμφω τοὺς πολεμίους· διότι ἐὰν ἐπήρχετο ταχύτερα, ἤθελε προλάβει τὴν καταστροφὴν τοῦ

Μεσολογγίου διά τούς Έλληνας και εκείνην του Ναυαρίνου διά τούς Τούρκους.

Ο θρίαμβος τῆς επανάστασεως δὲν ὠφέλησεν ἀμέσως τούς Ἑπτανήσιους, οἵτινες ἐδέησαν ἐφ' ἱκανὰ ἔτη νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τὴν μελαγχολικὴν ἔκφρασιν, ἐν ἣ συνοψίζεσθαι ἡ ἱστορία αὐτῶν: «Ἄλλοίμονον εἰς τούς ἀδυνάτους!». Ἡ πρόσκλησις τοῦ συμπατριώτου των Καποδιστρίου εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἐν Ἑλλάδι, ἐγέννησεν ἐν τῷ πνεύματι των ἐλπίδας χρηστάς· πλὴν ὁ ταχὺς αὐτοῦ θάνατος ἀπεμάκρυνεν ἐπ' ἀόριστον χρόνον τὰς ἐλπίδας ταύτας. Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο ἐκεῖνος ἄρα γε νὰ πραγματώσῃ αὐτάς; Τολμηρὰ θὰ ἦτον ἡ ἀπόφασις. Αἱ σκέψεις, αἵτινες ἤγαγον τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαι τὴν Κέρκυραν, ἦσαν σοβαρότεροι τῶν αἰσθηματικῶν πόθων τοῦ λαοῦ, ὧς, κατὰ τούς Τόρβεις, δὲν ἔλλειπεν ἡ ἡ γνώσις, ὅπως ἐκτιμήσῃ τὴν ἑαυτοῦ εὐδαιμονίαν. Ὁλόκληρον αἰῶνος τεταρτημόριον παρήλθεν ἔκτοτε ἄνευ ἀξιοσημειώτου τινὸς μεταβολῆς. Ἀλλ' ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν λέγη ἡ παροιμία, οἱ ἄνευ ἱστορίας λαοὶ δὲν εἶναι πάντοτε οἱ εὐτυχέστεροι.

Ἐπινέχθησαν οὐχ ἦττον κατὰ τὴν περίοδον ταύτην σπουδαῖαι ὑλικαὶ βελτιώσεις, αἵτινες, εἰ καὶ ἀπερασίθησαν χάριν τοῦ συμφέροντος τῶν προστατῶν, ὠφέλησαν κατ' ἀντανάκλασιν καὶ αὐτοὺς τούς προστατευόμενους. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δυνάμεθα νὰ ὑπαγάγωμεν τὰς στρατιωτικὰς ὁδοὺς, τὰ θαλάσσια ἔργα, καὶ ἰδίως τὴν ἀνώρυξιν τοῦ στενοῦ τῆς Λευκάδος, (ὅπερ ὅμως οὐδὲ τοῖς Ἀγγλοῖς παρεῖχεν ὠφελήματα ἀνάλογα πρὸς τὰς ἄς πρὸς τοῦτο ὑπέστησαν οἱ Ἑπτανήσιοι δαπάναις), καὶ τὴν γενναϊοδώριαν τοῦ Λόρδου Γκίλφορντ, πεπαιδευμένου φιλέλληνος, προκίσαντος τὴν Κέρκυραν δι' ἀκαδημίας καὶ βιβλιοθήκης, καὶ τὴν ἴδρυσιν λυκείων διὰ τοῦ ἑκείνου ἐν Κερκύρᾳ, Ζακύνθῳ καὶ Κεφαλληνίᾳ.

Ἀλλὰ, πρὸς μέγαν τῶν Ἀρμοστῶν πειρασμόν, οἱ εὐποροὶ Ἑπτανήσιοι, θεωροῦντες ὅτι τὰ λυκεία ταῦτα ἦσαν λίαν Ἀγγλικά, ἔπεμπον τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς Ἰταλίαν ἢ Γαλλίαν. Οὕτως ἡ πρόοδος τῆς παιδείας ὑπεβοήθει παρὰ πᾶσαν ἀντίθετον ἐνέργειαν τὰς ἐνωτικὰς τάσεις. Καταδεδικασμένοι οἱ Ἑπτανήσιοι εἰς σιγὴν ἐν τῷ πατριῷ ἐδάφει, ὅπου ἡ εἴσοδος εἰς τὰς δημοσίας θέσεις ἢ εἰς τὸ καλούμενον νομοθετικὸν σῶμα ἐπετρέπετο μόνοις τοῖς εὐγαρισθημένοις, ἰάπεζιμιούντο εὐρέως ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐν αὐτῇ ἐπιτῇ Ἀγγλίᾳ, ἔνθα ἦσαν ἀπειράκις ἐλευθερώτεροι ἢ ἐν τῇ πατρίδι των, δημοσιεύοντες ὑπομνήματα, δι' ὧν ἐπέκρινον δριμύως τὴν δῆθεν προστασίαν, ἣτις ἐν παντὶ ἐθυσίαζε τὸν κηδεμονευόμενον πρὸς ὄφελος τοῦ κηδεμόνου· ἣτις ἐναντίον τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ἐθνικὸν αὐτοῦ θρήσκευμα ἐπέμενε νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν Ἑπτανήσῳ τὸν προτεσταντισμόν, καὶ ὑπεχρέου τούς Ἑπτανήσιους νὰ μισθοδοτῶσιν ἀδρῶς Ἀγγλικανούς ἱερεῖς, οὓς οὗτοι ἠρνοῦντο ν' ἀκροασθῶσιν· ἣτις, ὅπως ἐπὶ Ἑνετῶν, ἐνεθάρρυνε τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας καὶ τῆς σταφιδάμπελου ἐπὶ βλάβῃ παντὸς ἑτέρου προϊόντος, καὶ πάσης βιομηχανίας, δυνάμενης νὰ φέρῃ ἐν τῇ Ἑπτανησιακῇ ἀγορᾷ συναγωνισμὸν πρὸς τὴν μητρόπολιν. Ὅπισθοχωροῦντες δὲ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς *Γαλλικῆς τυραννίας* οἱ ὑπομνηματισταὶ, ἀπεδείκνυν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν τυράννων, ἦν ὀλιγώτερον βαρὺς τοῦ τῶν ἐλευθερωτῶν, ὧν οἱ πράκτορες προαφῆρουν ἐκ τῆς προσόδου τῶν Ἑπτανησίων δι' ἑαυτοὺς μισθοὺς πολὺ ἀνωτέρους τοῦ τῶν Γάλλων πρακτόρων, ὧν τοῦλάχιστον ἡ Αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις ἐπλήρωνε τὸ μείζον μέρος τοῦ μισθοῦ ἐξ ἰδίων. Παρεπονοῦντο τέλος ὅτι πολλοὶ θεσμοὶ καὶ μεταρρυθμίσεις, πομπωδῶς ἀπὸ πολλοῦ ἀγγεληθέν-

τες, δὲν ἐφάνιντο ἐπὶ τέλος ἢ ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον (α).

Ἐν ἐνὶ λόγῳ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1849 οἱ Ἑπτανήσιοι ὑπέκυπτον εἰς τὴν αὐθαριεσίαν ἀληθῶν Ἑνετῶν διοικητῶν, τιμιωτέρων μὲν, ἀλλ' ἀπολυτοτέρων, ὧν ὁ δεσποτισμὸς καθίστατο ἐταιρητοῦτος ἐν ταῖς μικραῖς νήσοις. Κατὰ τὸ λέγειν Γερμανοῦ περιηγητοῦ, ὁ Ὀδυσσεὺς οὐδέποτε ἔσχεν ἐν Ἰθάκῃ τοσαύτην ἐξουσίαν, ὅσην ἔσχεν ὁ Ἀγγλος τοποτηρητής, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀπλοῦς πλοίαρχος.

Ἐν ἔτει 1849, προτάσει τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ Λόρδου Σείτονος, ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ τροποποιήσῃ ἐπὶ τὸ ἐλευθερώτερον τὸ πολίτευμα τῆς Ἑπτανήσου, ἢν ἐξωμοίωσε τῇ Ἀγγλίᾳ κατὰ τὴν ἐλευθεροτυπίαν καὶ τὰς ἐκλογάς· συνεστήθησαν σχολεῖα προοδευτικὰ καὶ ἐπετρέπη ἡ χρῆσις τῆς ἑλληνικῆς ἐν τοῖς δημοσίοις ἐγγράφοις. Ἦθελεν ὅμως ἀποβῆ ὠφελιμώτερον ἐὰν ἡ μεταβάσις αὕτη ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ ἄπλετον φῶς ἐκλονοῖτο συνετώτερον καὶ μὴ ἐπεριμένετο ὁ κλονισμὸς τοῦ 1848, ἵνα ἐγκριθῶσι τόσῳ δικαίαι παρὰχωρήσεις, ἀφοῦ, ὡς πιστεύεται, οὐχὶ ὁ φόβος, ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη ἐπέδρασεν εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ἰσχυρᾶς Ἀγγλίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιρροῆς τῆς εὐρωπαϊκῆς κρίσεως.

Ἀλλὰ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γενικῆς τῶν πνευμάτων ἐξάρσεως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθίσταται εὐνόητον πῶς, ἄνθρωποι ζῶηροι καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπόχρεοι νὰ τηρῶσι κεκλεισμένον τὸ στόμα, ἐπανακτησάμενοι αἴφνης τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τῆς κινήσεως, ἐνόμισαν ὅτι ἠδύνατο δι' ἑνὸς ἄλματος νὰ ἀνέλθωσι πάσης τὰς βαθμίδας

(α) Ὁρα Μουστοξύδην « Περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῶν Ἰονίων »: Λονδίνον 1840. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦνται καὶ ὑπὸ τῆς ἀξιολόγου συγγραφῆς τοῦ Ποπέ.

τὰς χωρίζουσας αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ φιλάτου ἀντικειμένου τῶν πόθων των. Ἐὰν δὲ τοῦτο εἶναι ἀπόνοια, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὑπῆρξαν καὶ ἕτεροι πολὺ ταύτης ἀσυγγνωστότεροι.

Παρὰ τὰς δύο επανάστασεις, αἵτινες ἐξεργάγησαν ἐν ἔτει 1848 καὶ 1849 ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἣτις ἦν τὸ κέντρον τῆς ἐνωτικῆς δραστηριότητος, ἡ προστάτις δύναμις κατ' ἀρχὰς διετήρησε τὰς παρὰχωρήσεις αὐτῆς, ἀφῆκεν ὅμως πλήρη ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὰς λεπτομερεῖς τῷ Σίρ Οὐάρντῳ, νέῳ μεγάλῳ Ἀρμοστῇ, ὅστις κατὰ τὰς ταραχὰς τοῦ 1849 ἀπέδειξεν ὅτι οὐδέποτε θὰ ὑπερηκόντιζε τὴν ἐπιείκειαν. Μολταυτὰ αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν μετὰ τινος φαινομενικῆς ἡρεμίας, καὶ ὁ λόρδος Ἀρμοστής ἐνήργησεν ἀποκλειστικῶς «ὡς φύλαξ τοῦ ἀνεπηρέαστου τῶν ψήφων»· κατεφάνη δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς, καθότι τότε τὸ πρῶτον ἐξελέχθησαν ἄνθρωποι ἐγνωσμένοι ἐπὶ τῇ ἀποστροφῇ των πρὸς τὸ σύστημα τῆς προστασίας. Ἐβλεπέ τις μεταξὺ αὐτῶν ἐξ τῶν θερμότερων ἐνωτικῶν τῆς Κεφαλληνίας, ὧν δύο προηγουμένως εἶχον ἐξορισθῆ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Οὐάρνδου εἰς Ἀντικύθηρα, καὶ ἐκεῖθεν ἐξήρχοντο, ὅπως περιβληθῶσι τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα.

Τοῦντεῦθεν ἐλαχίστη ἐλπίς πρεσεγγίσεως καὶ πίστεως ὑπέφωσκεν. Ἡ κατάστασις αὕτη ὑπερίμνησε τὰς πυρκαϊὰς ἐκεῖνας, ὧν στιγμιαία πίσεις ἐπαυξάνει τὴν ἔντασιν. Αἱ προηγηθεῖσαι ἀσπληρότητες συνετέλεσαν μόνον εἰς τὸ νὰ διερεθίσωσι τὸ κόμμα τῶν ριζοσπαστῶν. Κατὰ τὸ ἀναμφήριστον ἐξαγόμενον τῶν ἐλευθέρων ἐκλογῶν καὶ τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Οὐάρνδου, ἡ μεγίστη πλειονότης τῶν 200,000 Ἑπτανησίων δὲν ἐσκέπτετο πλέον τὴν προστασίαν, ἀλλὰ διερεῖτο εἰς δύο διακεκριμένας μερίδας· βιαίαν τὴν μίαν καὶ εἰρηνικωτέραν τὴν ἄλλην. Ἀ-

νάλογος διαίρεσις ἐξεδηλοῦτο καὶ ἐν ταῖς τάξεσι τῆς κυβερνητικῆς μειονότητος, ἥτις συνέκειτο ἰδίως ἐκ κληρονομικῆς μυρμηκίᾳς ὑπαλλήλων παντὸς βαθμοῦ, οὗς τὸ συμφέρον μᾶλλον ἢ συμπάθειά τις ἐτήρει προσκεκολλημένους τοῖς Ἀγγλοῖς. Ἄλλοι ἤθελον τὴν προστασίαν συγκερασμένην, καὶ ἄλλοι προήρουντο ὡς ἀσφαλεστέραν τὴν καθάραν καὶ ἀπλὴν ἐπάνοδον τοῦ Μαιτλανδείου δεσποτισμοῦ. Δύσκολος δὲ ἀπέβαινε ἡ ἐξέτασις τῆς στάσεως τῶν πραγμάτων ἐν κυκεῶνι καθ' ὃν ἐβραχον περαδὸξως μεμιγμένα θρησκευτικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη. Οἱ ἀντιπροστασιανοὶ ἀνεθεματίζον τοὺς Ἀγγλους ὡς τυράννους καὶ ὡς ἐπαγχεῖς ἐχθροὺς τῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐνότητος. Τὰ ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς ἀστυνομίας μισθοδοτούμενα φύλλα ἀφ' ἑτέρου, ἀπεκάλουν τοὺς ριζοσπάστας ληστὰς καὶ Ἰησοῦίτας.

Αἴαν ἐκφραστικὸν σύμπτωμα ἦν ὅτι τὰ ὄργανα τοῦ ὀπισθοδρομικοῦ κόμματος, ἠναγκάζοντο, ὅπως τύχωσιν ἀναγνωστῶν, νὰ καταδικάζωσι τὸ ἀρχαῖον σύστημα ὡς δικαίως ἀποδοκιμασθὲν, καὶ νὰ κατηγορῶσι τῶν ριζοσπαστῶν ὡς ἐξ ἀτομικοῦ συμφέροντος κερδοσκοποῦντων ἐπὶ τῆς δικαίας ἄλλως τε ἀποστροφῆς τοῦ λαοῦ πρὸς τὸ παρελθόν. Τὸ δὲ χεῖριστον, ὅτι ὁ λόρδος Ἄρμωστὴς οὐχ ἦτον τῶν ἄλλων ἀπόλεσε τὴν ψυχραιμίαν καὶ ἐθεώρει τοὺς Ριζοσπάστας ὡς σοσιαλιστὰς τῆς χειρίστης τάξεως, ὡς ἀνήκοντας εἰς τὴν σχολὴν τῶν κοσμοπολιτῶν ἐπαναστατῶν, οὗς εἶχε διαφθεῖρει ἡ παρισινὴ ἀνατροφή καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ Λαμαρτίνου καὶ Θιέρσου.

Προβλέπων συγκρούσεις, ἔσπευσε νὰ, πρὸ τῆς συνόδου τῆς Βουλῆς, ἐνισχυθῆ διὰ μέσων ἅπερ παρεῖχεν αὐτῷ ἡ εὐκολία τοῦ τροποποιουμένου συντάγματος, διατάξας ἐν αὐτῷ τὴν συγκρότησιν Γερουσίας, ἥτις, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τῆς μετριοφρονος ἐνωτικῆς ἐφημερίδος «Πατρίδος» (Γαλλιστὶ συντασσομένης) δὲν ὑπῆρξεν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἢ κατὰ τοῦ-

το, ὅτι ἐξετέλει τὴν βούλησιν τοῦ Λόρδου Ἄρμωστου· δὲν ὑπῆρξεν ἐπίσης νομοθετικὴ ἐξουσία ἢ κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀντεστρατεύετο τῇ Βουλῇ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξελέξατο πέντε Γερουσιαστὰς ἐκ τῶν Προστασιατῶν βουλευτῶν, τῶν διαφυγόντων ἐν τῷ ἐκλογικῷ ναυαγίῳ καὶ ὡς ἕκτον διώρισεν ἕνα μὴ ἐκλεχθέντα, τὸν αὐτὸν ὅστις κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν Βουλευτικὴν περίοδον διετέλεσε πρόεδρος τῆς Γερουσίας.

Καὶ τοὶ δυσηρεστημένη ἡ Βουλῇ, παρέσχε κατὰ πρῶτον ἀξιέπαινον δείγμα μετριοφροσύνης, προχειρίσασα παμψηφεί ὡς πρόεδρόν της ἕνα τῶν σεβαστοτέρων μετριοφρόνων, πατριώτην ἐνθερμον καὶ πεφωτισμένον, τὸν κόμητα Κανδιάνον Ρώμαν, Ζακύνθιον. Ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ λόγῳ τοῦ ὁ Οὐάρδος προσεπάθησε νὰ φανῆ συνδιαλλακτικὸς, ἐκδηλῶν τὴν *Φέλλοισιν τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν Ἑπτανησιακώτερον χαρακτῆρα καὶ νὰ ἐργασθῆ ὡς μεσάζων μεταξὺ παρόντος καὶ μέλλοντος.* Ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τοῦ λόγου τοῦ δὲν ἦτο βεβαίως ὁμοιόφωνον, καθότι, θέλων ν' ἀπευθύνῃ συμβουλὰς, ἔπραττε τοῦτο ὡς τις ἀπὸ καθέδρας διδάσκων σύνεσιν εἰς μαθητὰς, ὧν προβλέπει τὴν ἀπειθείαν. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς προσφωνήσεως ἀπετείνετο ἰδίᾳ τῇ ριζοσπαστικῇ μειονότητι, ἥτις ἀκριβῶς ἀπέφυγε τοῦ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐν-ἀρξέως· οὕτως ὥστε τὰ διδάγματα τοῦ Οὐάρδου ἐφαίνοντο ἀπευθυνόμενα πρὸς τὴν πλειονότητα, ἥτις ἐθεώρησεν ἑαυτὴν σφόδρα προσβεβλημένην· ἐπηρέασε δὲ τοῦτο καὶ τὴν ἀπάντησιν, ἐν ἣ ἡ πρώτη ἐλευθέρως ἐκλελεγμένη Ἑπτανησιακὴ Βουλῇ, ὑπομιμνήσκουσα πάσας τὰς παλαιὰς καὶ ἐνεστῶσας αἰτιάσεις κατὰ τῆς προστασίας, ἐξέφραξε διαφερόντως τὴν εὐχὴν τοῦ νὰ τύχῃ εὐρυτέρων ἐγγυήσεων ὑπὲρ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, ἐγγυήσεων ἱκανῶν νὰ προλάβωσι τὴν ἐπάνοδον εἰς τὰς οἰκτρὰς ἐπεμβάσεις, αἵτινες ἄρτι κατέβλησαν τὴν Κεφαλληνίαν. (ἀκολουθεῖ.)

ΤΑ ΑΛΕΞΗΤΗΡΙΑ.

Εἰς τὰς ἀνοητοτέρας δεισιδαιμονίας, αἵτινες διήρκεσαν ἐπὶ μακρότερον χρόνον, αἵτινες εἰσέτι διακοῦσι, καὶ αἵτινες θέλουσι διαρκεῖ ἐφ' ὅσον καὶ ἡ ἀμάθεια τῶν ἀνθρώπων, ὑπάγεται καὶ ἡ δεισιδαιμονία τῶν ἀλεξητηρίων, περὶ ὧν σήμερον πραγματευόμεθα.

Ταῦτα ἔσχον τὴν ἀρχὴν τῶν ἀπὸ τῆς πλέον ἀπομεμακρυσμένης ἀρχαιότητος. Ἦσαν δὲ εἰκόνας πράγματός τινος, οὐρανοῦ τινὸς σώματος, χαρακτῆρων, ἢ ἄλλου ἀντικειμένου γεγλυμμένου ἐπὶ μετάλλου ἢ λίθου, ἢ ξύλου, ἢ ἄλλου σώματος, ᾧ τινι ἡ δεισιδαιμονία ἀπέδιδεν ἰδιότητος θαυμαστάς.

Τὸ ἀλεξητήριον, λέγει συγγραφεὺς τις, εἶναι μαγικὴ εἰκὼν γεγλυμμένη κατόπιν δεισιδαιμονικῶν παρατηρήσεων τοῦ οὐρανοῦ ἢ τῶν οὐρανίων σωμάτων, ᾧ περ οἱ ἀστρολόγοι, οἱ ἐρημητικοὶ φιλόσοφοι καὶ ἄλλοι ἐμπειρικοὶ, ἀπέδιδον θαυμασίας ἰδιότητος καὶ ἰδίως ἐκείνην τοῦ ἐφελεῖν τὴν ἐπιρροὴν τοῦ θεοῦ.

Τὴν ἐφεύρεσιν αὐτῶν ἀποδίδουσι τινες τῷ Αἰγυπτίῳ Ἰάκχῃ ἢ Ἰακχίδῃ, ἀμάσαντι ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σήνιος· ἄλλοι ἀποδίδουσιν αὐτὴν τῷ Νεκῶς, βασιλεῖ τῆς Αἰγύπτου, μεταγενεστέρῳ τοῦ Ἰακχίδου καὶ βασιλεύσαντι δύο περίπου αἰῶνας πρὸ τοῦ Σολομῶντος· ἄλλοι πάλιν τὴν ἀποδίδουσιν εἰς Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα (α), ἀλλ' ὡς παρατηρεῖ ὁ Μιλλὲν, τὰ ἀλεξητήρια ἐφευρέθησαν εἰς ἐποχὴν πολλῶν τοῦ Ἀπολλωνίου προγενεστέρων.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς

(α) Γόητα ἐπαγγελλόμενον τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πυθαγόρου, μέγαν δὲ τερατοῦργον ζήσαντα 100 περίπου ἔτη κατὰ τὸν Α' ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνα. Ὁ μαθητὴς του Δάμις ἔγραψε τὴν βιογραφίαν του.

τὰς ἀρετὰς τῶν ἀλεξητηρίων. Κατὰ τὴν γνώμην διαφόρων ἀρχαίων, Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ὄφειλε τὰς νίκας του εἰς ἕν τοιοῦτον, ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ· διὰ τοῦτο οἱ ἀθληταὶ μιμούμενοι τὸ παράδειγμα του, ἐπρομηθεύοντο τοιαῦτα ἀλεξητήρια. Ὁ Αἰλιανὸς λέγει ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ οἱ μαχηταὶ ἔφερον ἀπεικονίσματα κανθάρου, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ θάρρους τῶν, καθόσον ἐπίστευον ὅτι ὁ κἀνθάρος, ἀφιερωμένος τῷ ἡλίῳ, ἦν ἡ ἔμφυχος τοῦ ἀστρου τοῦτου εἰκὼν, γνωστὸν δ' εἶναι ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐθεώρουν τὸν ἥλιον ὡς τὸν ἰσχυρότατον τῶν Θεῶν.

Ἐν Ρώμῃ τὸ χρυσόβουλλον, ὅπερ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν στρατῶν καὶ οἱ Ὑπατοὶ ἔφερον περὶ τὸν λαϊκὸν τῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ θριάμβου, λέγεται ὅτι ἐνέκλειεν ἀλεξητήρια, ἢ ὅτι αὐτὸ ἦτο ἀκριβῶς τοιοῦτο. Τοιαῦτα ἀλεξητήρια ἀνηρτῶντο ἀπὸ τοῦ λαϊμοῦ τῶν βρεφῶν καὶ παιδίων, ὅπως διασώζωσιν αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἐπηρείας πονηρῶν πνευμάτων καὶ ἀπὸ παντὸς κινδύνου, καὶ τότε ἐλέγοντο «περίεπτα.»

Ὁ Βοδίνος, ἐν τῇ *Δαιμονομανίᾳ* του, λέγει ὅτι, καθ' ὅσον ἤκουσεν, ἐν τῷ παλατίῳ τῆς Βενετίας δὲν ὑπάρχει ἢ μία μόνον μύια. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἐν Τολέδῳ τῆς Ἰσπανίας ἀνάκτορον. Προστίθησι δὲ ὅτι, ἂν τοῦτο ἔχεται ἀληθείας, εἰδωλὸν τι ἢ ἀλεξητήριον θὰ κρύπτεται ὑπὸ τὰ θεμέλια τῶν τοιούτων μεγάρων. Εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀλεξητηρίων ἐτέθησαν τὸ Παλλάδιον τῆς Τροίας· αἱ ρωμαϊκαὶ ἀσπίδες αἱ κληθεῖσαι Ἀγκύλαι· τὰ μοιραῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγάλματα, ἅπερ προσέφλασσαν τὴν πόλιν ἐκείνην· τὸ ἀγαλμα τοῦ Μένωνος ἐν Αἰγύπτῳ, ὅπερ ἐκινεῖτο καὶ ἔδιδε χρησμούς· ἅμα ὁ ἥλιος ἐτόξευεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἀκτῖνάς του· τὸ ἀγαλμα τῆς Τύχης, ὅπερ εἶχεν ὁ Σεῖανός καὶ ὅπερ ἔφερον εὐτυχίαν εἰς τὸν κομιστὴν του· ἡ ἐξ ὀρειγάλου μύια καὶ ἡ ἐκ

χρυσού βδέλλα του Βιργιλίου, αίτινες ἐκώλυσαν τὰς μυίας νὰ εἰσέλθωσιν εἰς Νεάπολιν καὶ ἐφόνευσαν τὰς βδέλλας φρέατός τινος τῆς ρηθείσης πόλεως· τὸ ἀπεικόνισμα πελαργοῦ τὸ τεθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπως φυγαδεύσῃ ἐκείθεν τὰ ὀμώνυμα πτηνὰ· ὁ ἀνδρὶς ἱππότου τινός, ὅστις προσφύλασσε τὴν ὡς εἴρηται πόλιν ἐκ τοῦ λοιμοῦ· καὶ τὸ ἀπεικόνισμα ὄφρος ὀρειχαλκίνου, παρακωλύοντος τοῖς ἐρπετοῖς τὴν εἰς Κων)πολιν εἴσοδον. Ὁ Μωάμεθ Β' μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κ)πόλεως ἔθραυσε διὰ βέλους τοὺς ὀδόντας τοῦ ὄφρος τούτου· διὰ τοῦτο πληθὺς ὄφρων συνέρρευσαν εἰς τὴν πόλιν, μηδαμῶς ὅμως βλάψαντες τοὺς κατοίκους, καθόσον πάντες ἦσαν ἄνευ ὀδόντων.

Τοιοῦτοι μῦθοι, ἐφευρεθέντες ὑπὸ τῆς δεισιδαιμονίας καὶ ἐπικυρούμενοι ὑπὸ τῆς ἀγυρτείας, ἐθεωροῦντο ὡς γεγονότα ἀνεπίδεκτα συζητήσεως!

Τὰ ἀλεξήτρια εἰσήγαγον εἰς τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀνατολὴν αἰρετικοί τινες καὶ ἰδίως οἱ Γνωστικοὶ καὶ οἱ Βασιλειανοί, οἵτινες ἔθεντο εἰς κυκλοφορίαν λίθους φέροντας ἐμβλήματα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ὁμοιώματά τινα παράδοξα, ἰδιότροπα καὶ περίεργα. Τοὺς λίθους τούτους ἐπολλαπλασίασαν ἐπ' ἄπειρον, γλύφοντες τοιαῦτα σύμβολα ἐπὶ ἰάσπιδος καὶ συνεχέστερον ἐπὶ βασιανίτου λίθου καὶ μαγνήτου, κατασκευάσαντες οὕτω τὰ αἰγρασ (α) καὶ ἄλλα δεισιδαιμονίας σημεῖα, ὧν συλλογὴν ἐδημοσίευσεν ὁ Ραϊχέλτος καὶ ἄλλοι.

Ἐλέγετο ἐπὶ παραδείγματι ὅτι τὸ ὁμοίωμα λέοντος προφυλάσσει ἀπὸ τῆς νεφρίτιδος πάντα φέροντα αὐτὸ, τὸ δὲ τοῦ σκορπίου, κατασκευαζόμενον ὑπὸ τὸ σημεῖον τοῦ ὀμώνυμου ἀστερισμοῦ, θεραπεύει τὸ δῆγμα

(α) Περὶ τῶν αἰγρασ τούτων ἴδε λεξικὸν μυθολογικὸν τοῦ Α. Α. Μιλλέν ἐν τῇ ρηθείσει λέξει.

τοῦ ὀμώνυμου ζώου. Οἱ ἔχοντες ἀνάγκην χαρᾶς, καλλονῆς ἢ σωματικῆς ρώμης, ἐγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς Ἀφροδίτης ὑπὸ τὸν ἀσερισμὸν τοῦ ζυγοῦ, τῶν ἰχθύων ἢ τοῦ ταύρου. Πρὸς ἀπόκτησιν τιμῶν ἐγλύφετο ἡ εἰκὼν τοῦ Διὸς ἐπὶ ἀργύρου ἢ λευκοῦ λίθου. Πρὸς ἐπιτυχίαν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἢ τῷ παιγνιδίῳ ἐγλύφετο ἐπ' ἀργύρου ὁ Ἑρμῆς. Πρὸς ἀπόκτησιν θάβρου καὶ ἐπιτυχίαν νίκης, ἐγλύφετο ἡ εἰκὼν τοῦ Ἄρεως ὑπὸ τὸν ἀστερισμὸν τοῦ σκορπίου. Πρὸς ἐφέλκυσιν τῆς εὐνοίας τῶν βασιλέων, ἐγλύφετο ὁ Ἥλιος ὑπὸ μορφὴν ἀνακτος, καθήμενος ἐπὶ θρόνου καὶ ἔχων δεξιόθεν λέοντα, ἐπὶ χρυσοῦ καθαροῦ. Ἀρκοῦσι νομιζόμενα ταῦτα ὅπως νοήσῃ ἕκαστος οἷα ἀνοσιεῖα ἐστὶ τὸ ἀλεξήτριον!

Θὰ ἦτο καλὸν ἂν διεκρίνομεν τὰ ἀλεξήτρια τῶν ἀρχαίων ἀπὸ ἐκείνων τῶν αἰρεσιάρχων τοῦ Μεσαίωτος.

Καὶ λοιπὸν περὶ τῶν ἀρχαίων πρώτον.

Οἱ Αἰγύπτιοι μετεχειρίζοντο πρὸς τοῦτο ὁμοιώματα τῶν Θεῶν τῶν καὶ τῶν ζώων, ἄτινα ἐθεώρουν ἱερά. Οἱ Ἕλληνες μετεχειρίζοντο πλάκας μικρὰς γεγραμμένας διὰ χαρακτῆρων ἐφεσίων. Οἱ Ῥωμαῖοι μετεχειρίζοντο μικρὰ εἰδῶλα καὶ σχήματα παράδοξα ἐξ ὀρειχάλκου, ἄπερ ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἢ ἐγλυφον ἐπὶ λίθων προσκεκολλημένων εἰς δακτυλίους, οὓς ἔφερον εἰς τοὺς δακτύλους τῶν. Ὁ Πλούταρχος διηγῆται ὅτι ὁ Σύλλας εἶχε μικρὸν ἐκ χρυσοῦ ἀγαλμάτιον τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, ὕπερ κατὰ τὰς ἐκστρατείας του ἔφερον εἰς τὸν κόλπον του καὶ ὕπερ συνεχῶς κατησπάζετο.

Περὶ δὲ τῶν περιάπτων τῶν αἰρεσιάρχων γινώσκομεν τάδε.

Οἱ Γνωστικοὶ καὶ ἄλλοι αἰρεσιάρχαι εἶχον ἀνάμικτα σύμβολα χριστιανικὰ καὶ ὁμοιώματα ἢ χαρακτῆρας ἔθνικους, μαγικούς ἢ καθαλιστικούς. Τὰ καθαλιστικὰ σχήματα ὀφείλονται πιθανὸν εἰς τοὺς Ἀραβίους, ἔσοχ

δὲ ὡς ἀρχὴν καὶ βάσιν τὴν μαντικὴν ἀστρολογίαν.

Τὰ ἀλεξήτρια τοῦ Μεσαίωτος, λέγει ὁ Denis, παρουσιάζον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ὁμοίωμα οὐρανοῦ τινός σώματος, γλυφόμενον ἐπὶ συμπαθητικοῦ λίθου μετὰ τυπικάς τινας παρασκευάς. Ἄλλοτε τὸ ὁμοίωμα τοῦτο ἐγλύφετο ἐπὶ μετᾶλλων ἀντιστοιχούντων ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των μετὰ τὸ ἄστρον, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁποῖου ὁ φέρων τὸ ἀλεξήτριον ἐπόθει νὰ τεθῆ. Οὕτω τὸ ἀλεξήτριον τοῦ ἡλίου ἦτον ἐκ χρυσοῦ, ἐνῶ τὸ τῆς σελήνης ἦν ἐξ ἀργύρου. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὁ ὑακίνθινος λίθος ἤρμοζεν εἰς τὸν ἥλιον, ἐνῶ ὁ σμάραγδος ἤρμοζεν εἰς τὴν σελήνην καὶ ὁ ἰάσπις εἰς τὸν Κρόνον.

Ὅστις ἀνέγνωσε τὰ Ἀραβικὰ Διηγήματα ἢ τὰ Περσικὰ, γινώσκει οἷαν κατέχουσι θέσιν τὰ ἀλεξήτρια ἐν τῇ Ἀνατολικῇ φιλολογίᾳ. Τὸ ἰσχυρότερον αὐτῶν εἶναι ὁ δακτύλιος τοῦ Σολομώντος, περὶ οὗ ἱκανὰ ἐγράψαμεν ἄλλοτε (α).

Μεταξὺ τῶν καταστέρων δακτυλίων, (κοινωνῶν ἀλεξήτριων κατὰ τὸν Μεσαίωνα) διασημότεροι ἦσαν, ὁ δακτύλιος τῶν περιηγητῶν, δυνάμει τοῦ ὁποῖου ἠδύνατό τις νὰ ὀδοιπορήσῃ ἐπ' ἄπειρον, χωρὶς νὰ ὑποστῇ κόπωσιν, καὶ ὁ δακτύλιος τῆς ἀφανείας, ὅστις ἀπέκρυπτε τὸν κάτοχον ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν ἄλλων. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔχει ταύτην καὶ τὴν ἀξίαν, ὅτι ἐνέπνευσε τῷ Ἀριόστῳ μέγα μέρος τῶν συμβάντων τῆς Ἀγγελικῆς.

Ἐπῆρξεν ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ πολῦτιμοι λίθοι ἐθεωροῦντο αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ὡς ἀλεξήτρια. Ὁ Ἰσπανὸς Γκουεβάρας ὑποδεικνύει ἐν βραχυλογίᾳ τὰς ιδιότητας αὐτῶν καὶ διατείνεται ὅτι δὲν ἐπιδέχονται αὐταὶ ἀμφιβολίαν! Ὁ ἀδάμας, λέγει ὁ ρηθεῖς, ἰσχυροποιεῖ τὴν καρδίαν, καὶ δύναται μεγάλως νὰ ὠφελήσῃ τὰς ἐγγύους γυναῖκας· ὁ ἀμέθυστος

(α) Ἴδε «Ἀνατολῆς» Τομ. Β' σελὶς 176.

κωλύει τὴν μέθην καὶ ἀποσοβεῖ τοὺς ἐκ τοῦ δηλητηρίου κινδύνους· τὸ ρουβίνιον προφυλάσσει ἀπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων μεμολυσμένης ἀτμοσφαιρας καὶ ἀποδιώκει τὴν ἀνίαν· ἡ ἀστερεία, οὐ μόνον ἐλκύνει εἰς τὴν ἐγκράτειαν, ἀλλὰ διατηρεῖ καὶ τὴν ὑγίαν· τὸ κοράλλιον σταματᾷ τὸ αἷμα, καθαρίζει τὴν ὄρασιν καὶ προκαλεῖ τὸν ὕπνον». Ἡ τελευταία τοῦ κοράλλιου ιδιότης ἐνθυμίζει ἡμῖν Μαλασιανὴν τινα παράδοσιν, ἀναφερομένην ὑπὸ τοῦ Λεσσῶν, καθ' ἣν τὸ κοράλλιον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ καθιστᾷ ὠχρότατον τὸν φέροντα αὐτὸ, ὅπότεν φίλος τοῦ τις κινδυνεύῃ, ἢ πνέῃ τὰ λείσθια.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Γκουεβάραν. Ὁ υἱάκινθος προφυλάσσει τὴν καρδίαν καὶ χρησιμεύει πρὸς ἀποσόθησιν τῆς πικρῆς· ὁ σμάραγδος προστατεύει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς ἀποπληξίας, τοῦ κερανοῦ καὶ τῶν δηλητηριωδῶν δηγημάτων, τηρεῖ ζωηρὰν τὴν μνήμην καὶ τὴν ὄρασιν, ἐὰν δὲ παρθένος τις ἀπολέσῃ τὸν ἐραστὴν τῆς, ὁ σμάραγδος ἐν αὐτῇ φέρει, συντριβεται παράτα· ὁ σαρδόνυξ χρησιμεύει πρὸς γλυφὴν καὶ ἀποδιώκει τοὺς ἐρωτικούς πόθους· τὸ τοπάζιον ἀποσοβεῖ τὴν ὀργὴν καὶ διώκει τὴν μελαγχολίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ σταματᾷ τὴν ρεῦσιν τοῦ αἵματος». Περαινεῖ δὲ τὸν λόγον ὁ Γκουεβάρας ἐπιφωνῶν: «Ἄλλως τε ἡ δογματικὴ αὐτῆ τῶν λίθων, εἶναι ἐκείνη τοῦ Πλινίου, Ἀλβέρτου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Λεονάρδου, τοῦ Καμίλλου καὶ τοῦ Βικεντίνου». Ὡς καὶ αὐταὶ αἱ μεγαλοφυαὶ λοιπὸν ὑπόκεινται εἰς τὴν πλάνην! (ἔπεται τὸ τέλος)

ΔΙ ΤΡΕΙΣ ΔΡΥΣ.

(Διήγημα.)

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ἡ νεανὶς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπαγορεύσῃ αὐ-

τῷ τοῦ νὰ θῆ τὸν τρέμοντα βραχίονά του ἐπὶ τοῦ ὤμου της. Καὶ αὕτη διετέλει οὕσα συγκεκινημένη ζωηρῶς καὶ λέγουσα:

— Μὰς χωρίζουσι... καὶ διὰ παντός!

— Διὰ παντός; ὦ! μὴ τὸ λέγεις...

— Τί λοιπὸν ὠφελεῖ νὰ ἀπατώμεθα; Καὶ ἄνευ τῆς τοιαύτης καταστροφῆς, πάλιν δυσχερεῖς θὰ εἴμεθα. Ἀπαιτοῦσι παρ' ἐμοῦ νὰ νυμφευθῶ τὸν κόμητα!

— Νῦν! Ἀφοῦ τόσα ὑπὲρ σοῦ ἀπετόλμησα; ὦ! Ἐμμε, δὲν θὰ τὸν νυμφευθῆς. Δὲν θὰ ἀνήκῃς πάντοτε, αἰωνίως, εἰς ἐμὲ καὶ μόνον ἐμέ;

Καὶ ἠσπάσθη αὐτὴν παρὰ πρόσω καὶ κατ' ἐπαγάληψιν, ἄχρις οὗ αὕτη ἐξέφυγε τῶν χειρῶν του κραυγάζουσα:

— Παῦλε! δὲν δύναμαι πλέον!

Ἦτοιμάζετο δὲ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν, ὁπότεν εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν πατέρα της.

Ἡ Ἐμμε ὠπισθοχώρησεν. Ὁ νεανίας ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς ἀγαλμα. Ὁ Ρόδεν, ἰδὼν αὐτὸν, ἔστη καὶ εἶπε:

— Καὶ τοῦτο, λοιπὸν ἔτι;

Ὁ Παῦλος ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' ὁ βαρῶνος ἐξηκολούθησεν:

— Οὐδὲ λέξιν! Οὐδὲ λέξιν, ἐὰν σοὶ εἶναι ἀγαπητὴ ἡ ζωὴ. Ἀπελθε καὶ μὴ ἐμφανίσθῃς πλέον ἐνώπιόν μου!

Ὁ Φόργκ δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ μείνῃ πλείότερον. Μετὰ δύο ὥρας ὁ βαρῶνος καὶ ἡ οἰκογένειά του ἐγκατέλειπον τὸ φρούριον.

Εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τοῦ χωρίου εἶδεν ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος διερχομένην ἄμαξαν, φέρουσαν μεθ' ἑαυτῆς πάσας τὰς ἀναμνήσεις καὶ πὰς ἐλπίδας του. Βαθῶς συγκινημένος, ὠδύετο πρὸς τὴν οἰκίαν του. Ἄλλ' ἐπειδὴ εὗρεν εἰς τὸ ἑαυτοῦ δωμάτιον τὸν πατέρα του, ἠθέλησε νὰ φύγῃ δραμαίως.

— Στήθι! τῷ εἶπεν ὁ γέρον. Εἰσελθε, διότι ἔφθασες εἰς κατάλληλον ὥραν.

Ἦπήκουσεν. Αἰσθανόμενος ὁμοῦ κάματον καὶ ἀδυναμίαν, ἐκάθησεν εἰς γωνίαν τινα. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπέφωσκεν ἀκριβῶς ἡ ἡώς. Ὁ πατὴρ του, καθήμενος παρὰ τινα τράπεζαν, εἶχε πρὸ αὐτοῦ ἀνεπτυγμένα ἔγγραφα τινα, καὶ πλάκα, ἐφ' ἧς ἦσαν ἀριθμοὶ γεγραμμένοι, ἠρίθμει δὲ νομίσματα, ἅτινα ἔπειτα ἔθεσεν ἐντὸς βαλαντίου ἐκ δέρματος.

— Ἐχει καλῶς, εἶπε. Νῦν δυνάμεθα νὰ τελειώσωμεν τοὺς λογαριασμοὺς μας.

Ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος ἠγέρθη καὶ παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν πατέρα του, ὅστις οὐδέποτε τῷ ἐφάνη τόσῳ γέρον. Ὁ πολὺς χωρικός ἐξηκολούθησε.

— Τίς ἐξ ἡμῶν εἶχε δίκαιον; Τὴν ἐσπέραν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου σοὶ εἶπον ὅτι κακὰς θὰ ἔχει τὸ πρᾶγμα συνεπειὰς· τότε ὁμοῦ δὲν ἐπίστευον ὅτι τοιοῦτον χεῖριστον θὰ ἐλάμβανε τέλος.

Ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος ἐσίγα. Ἡ σιγὴ του ἦτον ἡ ἐπικύρωσις τῶν λόγων τοῦ γέροντος.

— Ἐννοεῖς ὅτι δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ζήσωμεν ὁμοῦ, διότι γινώσκω τὰ πάντα;

Τότε ὁ υἱὸς ἐφώνησε μετὰ σφοδροῦ τόνου:

— Λοιπὸν σεῖς εἶσθε ὁ κατὰ τὴν νύκτα ταύτην...

— Ναί! διέκοψεν αὐτὸν ὁ πατὴρ, ἐγὼ ἔφερον ἐδῶ τοὺς ἐκδικητάς μου. Καταγγειλὸν με λοιπὸν ἂν θέλῃς εἰς τὰς ἀρχάς.

Ὁ νεανίας ἐποίησε κίνημα τρόμου. Ὁ γέρον ἐξηκολούθησε.

— Δὲν πρέπει νὰ φοριῇς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ιδέᾳ. Τί σὲ μέλλει περὶ τοῦ πατρὸς σου; Ἐμὲ θεώρησον ὡσανεὶ μὴ ὑπάρχοντα. Σὺ εἶσαι ὁ κύριος. Τὸ ν' ἀποθάνω ἐγὼ εἰς τὰς φυλακὰς ἢ ἐν τῇ κλίνῃ μου, δὲν εἶναι τὸ αὐτό; Εἶπέ μοι, δυστυχῆ, ποία ιδέα, ποῖος στοχασμὸς ἐνεφώλευεν εἰς τὸν νοῦν σου, ὅταν κατέρριπτες τὰς δρῦς ἐκείνας;

— Ἄν ἐγίνωσκον ὅτι αὐτὸ ἦτο διὰ σᾶς.

ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου...

— Ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου! Τῷ ὄντι, τοιοῦτο ἦτο τὸ ζήτημα. Δὲν σοὶ ἀπέκρυφα δὲ τί ὁ πατὴρ μου μοὶ εἶχεν εἰπεῖ περὶ τῶν δένδρων ἐκείνων. Φραγκίσκος—Παῦλε, ἡ πίστις αὕτη εἶναι ἀληθὴς ὡς ἡ τοῦ Εὐαγγελίου· αὕτη ἐπιλήθευσε. Τὸ γένος τῶν Φόργκ καὶ ἡ τύχη των, ὄχοντο πλέον! Σὺ αὐτὸς κατέστρεψες τὴν καλὴν ἡμῶν τύχην καὶ τὴν ἡμετέραν οἰκογένειαν. Οὐδεὶς θὰ τὸ πιστεύσῃ, καὶ ὁμοῦ οὕτως ἔχει!

Ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος ἤρξατο ἐκλείπουσα. Μετὰ τινα παύσιν ἐξηκολούθησεν:

— Ὅταν μοὶ ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος τῶν δύο ἀδελφῶν σου, δὲν ἠσθάνθην τὴν λύπην ἣν ὑπέφερα ὅταν μοὶ εἶπον: «Αἱ τρεῖς δρῦς σου ἀπεκόπησαν!» Διότι ὅταν ἀπώλεσα τοὺς δύο υἱοὺς μου, ἐσκέφθην ὅτι μοὶ ἔμενες κἀν σύ. Ἀλλὰ νῦν τὸ πᾶν ἀπώλετο, καὶ σὺ ἔτι, ὁ μόνος μου υἱὸς, καὶ πᾶν εἶτι ἤλιπια, καὶ πᾶν εἶτι ἐδεήθην τοῦ Θεοῦ νὰ μοὶ παραχωρήσῃ!

Ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος ἠσθάνετο τὴν καρδίαν του σπαρασσομένην. Ἡ ὄψις του ὁμοῦ ἐξηκολούθει τηροῦσα τὴν πάλαι ἀγερωχίαν καὶ δὲν ἔκλαιεν. Ὁ γέρον ἐξηκολούθησεν:

— Ἄλλο δὲν δύναμαι νὰ πράξω τώρα, εἰμὴ νὰ ὑποθέσω ὅτι καὶ σὺ εἶσαι νεκρός. Οὕτω θὰ δύναμαι νὰ δέωμαι εὐκολώτερον ὑπὲρ τῆς δυστυχουῦς σου ψυχῆς!

Ὁ γέρον ἐκράτει διὰ τῆς βίας τὰ δάκρυα, ὕπως δ' ἀποκρύψῃ τὴν τοιαύτην ἀπόπειραν, ἔστρεψεν ἀλλαχοῦ τὸ πρόσωπον. Εἶτα ἐξηκολούθησεν.

— Οὐδέποτε ἐσκέφθης σπουδαίως νὰ καταστῆς γεωργός. Ἀεῖποτε τοῦτο ἐνόησα καὶ τοῦτο βλέπω ἔτι καὶ νῦν. Διὰ τοῦτο θὰ ἀποβῆ εὐκολώτερα εἰς σὲ ἢ εἰς ἐμὲ ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς οἰκίας ταύτης διὰ παντός, καθόσον ὁμοῦ δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ζήσω-

μεν. Ἀκουσον λοιπὸν. Ἐξέτασον τὸν λογαριασμὸν αὐτὸν, καὶ λάβε τὰ χρήματα ταῦτα. Θέλω ἐν δικαιοσύνῃ νὰ κάμω τὰ πάντα. Ἀπαξ μόνον ἔσφαλόν, ὅταν ἐφέρθῃν ἀπρεπῶς πρὸς τὸν κύριον τοῦ φρουρίου. Ὁ Θεὸς ἄς μοὶ τὸ συγχωρήσῃ.

Ὁ υἱὸς ὑπήκουσε.

— Τὰ χρήματα ταῦτα εἰσὶν ἡ προῖξ τῆς μητρὸς σου. Θὰ λάβῃς καὶ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας μου ἐπιβάλλον μέρος. Ἐντὸς τεσσάρων ἐβδομάδων θὰ ὄσιν ἔτοιμα καὶ τὰ χρήματα ταῦτα. Θέλει μοὶ γράψῃς δὲ ποῦ νὰ σοὶ πέμψω αὐτά. Τὴν ἐπιστολήν σου ὁμοῦ διεύθυνον εἰς τὸν ἐφημέριον καὶ οὐχὶ εἰς ἐμὲ. Ζήτησον τύχην ἀλλαχοῦ, ὑπὸ ἄλλον οὐρανὸν, καθόσον ἐνταῦθα δὲν θὰ εὖρης αὐτήν.

— Δὲν θὰ δεχθῶ τὰ χρήματα, ἐὰν πρῶτον δὲν μὲ συγχωρήσῃτε, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος—Παῦλος μετὰ τόνου πεφοβισμένου.

Ἄλλ' ὁ πατὴρ μόλις προσέχων εἰς τοὺς λόγους του:

— Ὁφείλεις νὰ τὰ λάβῃς, εἶπεν. Ἰκανὸς σ' ἐσυγχώρησα. Θὰ σὲ βοηθήσω μάλιστα νὰ δικαιολογηθῆς καὶ πρὸς ὅσους ἠδίκησες. Ἐλησμώνησες λοιπὸν τὴν Ἀπολλωνίαν; Ἐγὼ θὰ λάβω αὐτὴν ἀντὶ θυγατρὸς. Εἶναι νέα ὑγιὺς σώματος καὶ ψυχῆς. Θὰ δυνήθῃ νὰ ὑποφέρῃ τὴν λύπην, ἣν τῇ προξενεῖς. Δύναται νὰ συνομολογήσῃ ἐπωφελῆ γάμον μετὰ τινος ἄλλου νέου, ἡ δὲ οἰκογένεια, ἣτις θ' ἀναπτυχθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, ἔσται εὐτυχέστερα τῆς οἰκογενείας Φόργκ.

Ὁ υἱὸς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθεξῆ πλέον. Ἡδυνάτει δὲ καὶ νὰ λαλήσῃ. Ἐτεινε τοὺς βραχίονας καὶ ἠτοιμάζετο νὰ ριφθῆ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς του. Ἄλλ' οὗτος ἔκαμε τὴν ἐσχάτην ἀπόπειραν ν' ἀρνηθῇ.

— Φραγκίσκος—Παῦλε, τῷ εἶπε συγκινημένος λίαν, ἄφες τὰς τοιαύτας σκηνάς. Μὴ θέλεις νὰ παραστήσῃς τὴν σκηνὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. Καὶ ἂν ὡς αὐτὸς ἤθελεις ὑπο-

φέρη ἐκ πενίας καὶ δυστυχίας, δὲν ἐσύμφερα νὰ τὸν μιμηθῆς. Ἡθέλῃσες μόνος νὰ εἶσαι ὑπερόπτης καὶ ἰσχυρός. Ἀπόδειξον τοῦλάχιστον ὅτι δὲν ἦτο καὶ αὐτὸ ἀπάτη.

Τότε ὁ Φραγκίσκος-Παῦλος ἀφῆκε τοὺς βραχιόνάς του νὰ πέσωσι καὶ ἔμεινε ἀκίνητος.

— Δύνασαι ν' ἀπέλθῃς κατὰ τὴν μεσημβρίαν. Ἐτοίμασον λοιπὸν τὰ τῆς ἀναχωρήσεως. Ὁ Μαρτίνος θέλει σὲ συνοδεύσει ὅπου ἀποφασίσῃς νὰ μεταβῆς.

Ἀποχωριζόμενος ἀπὸ τοῦ πατῆρ, ἔτεινε τὴν χεῖρά του καὶ δι' ἀγίαισμός τῷ ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, καθὰ ὑπῆρχε συνήθεια, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐρράντισε δι' αὐτοῦ, ὡς ἔπραττεν ἄλλοτε, προσθεῖς:

— Εἶναι περιττὸν, ἀφοῦ ἡ πίστις μου δὲν εἶναι πίστις σου.....

Καὶ ἀπῆλθον ἐκ τοῦ δωματίου.

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ Φραγκίσκος-Παῦλος ἐγκατέλιπε τὴν οἰκίαν καὶ τὴν γενέθλιον κώμην κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ πατρὸς του. Ἐπὶ 5 μῆνας δὲν ὑπῆρχον εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ. Τέλος ὁ ἐφημέριος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὴν, ἐν ἧ τῷ ἔλεγεν ὅτι νὰ τῷ σταλῆ εἰς Βρέμνην ἡ περιουσία του, διότι διενοεῖτο ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἐν αὐτῇ ἀνεγινώσκετο καὶ ἡ ἐξῆς παράγραφος:

«Ὅταν ὁ πατήρ μου εὑρεθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου, ἀνάγνωτε αὐτῷ, πάτερ μου, τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου, ἀλλὰ μόνον μέχρι τῶν λέξεων: Πάτερ, ἡμαρτον ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιόν σου. Εἶτα ἀσπάζθητε αὐτὸν ἐκ μέρους μου.»

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδὲν ἔμαθέ τις πλέον περὶ τοῦ νέου Φόργκ.

Ὁ Ρόδεν ἐπὶ τινα ἔτη ἐξηκολούθει κατέχων τὸ φρούριον, ἀλλ' ἔπειτα ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὴν παλαιὰν χρῆσίν του. Ἐγένετο αὐθις μονή.

Ὁ γέρον Φόργκ. ἐδωρήσατο δύο ἐκ τῶν

ἀποκοπειῶν δρυῶν του εἰς τὴν μονὴν, ὅπως χρησιμεύσωσιν εἰς τινα ἐργασίαν αὐτῆς. Τὴν τρίτην ἐξακολουθεῖ τηρῶν, μὲ τὴν ιδέαν νὰ κατασκευασθῆ ἐξ αὐτῆς ἡ σορὸς του.

Ο ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΣ ΟΒΕΛΙΣΚΟΣ.

Ὁ μικρότερος τῶν ἐν Λουξῶρ (α) δύο ὀβελίσκων ἐγείρεται νῦν εἰς μίαν τῶν λαμπροτέρων θέσεων τῆς Γαλλικῆς πρωτευούσης, ἧτις, θέσις, ὑπῆρξε σκηνὴ πολλῶν τραγωδιῶν, ἐξ ἐκείνων αἰτίνας χαρακτηρίζουσι μίαν τῶν παραδοξατέρων περιόδων τῆς νεωτέρας ἱστορίας, ἧτοι τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ πλατεία, ἧτις νῦν καλεῖται τῆς «Ὁμονοίας», κεῖται μεταξὺ τῶν κήπων τοῦ Τουίλλερὸ καὶ τῆς λεωφόρου τῆς ἐκατέρωθεν σκιζομένης ὑφ' ὑψηλῶν καὶ πυκνῶν δένδρων, τῆς καλουμένης «Ἡλύσια πεδία», ὀνόματος λίαν ἀγερώχου, καθόσον τερπνότεροι πολὺ τῶν Ἡλυσίων τούτων πεδίων εἰσὶν οἱ κῆποι τῶν ἀνακτόρων τοῦ Τουίλλερὸ.

Ἡ πλατεία αὕτη περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἦτο ἄμορφον καὶ ἄκομφον κενόν, ὅπερ δὲν ἦτο βεβαίως κατάλληλον ἵνα χρησιμεύῃ ὡς διάβασις μεταξὺ Τουίλλερὸ καὶ Ἡλυσίων. Ἀλλὰ τῷ 1763, ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀπεφάσισε νὰ ἐγείρῃ ἀνδριάντα τῷ Λουδοβίκῳ ΙΕ'. ὅν, περαιωθέντα, ἐσκέφθησαν νὰ στήσωσιν ἐν τῇ ρηθείσῃ πλατείᾳ, ἧτις διεσκευάσθη πρὸς τοῦτο. Ὁ ἀνδριὰς κατασκευάσθη ἐξ ὀρειχάλκου, ὑπερσαστάζετο δὲ ὑπὸ τεσσάρων Ἀρετῶν. Ἀμα ὅμως αὐτὸς στηθεῖς, ἐγένετο ὁ σκοπὸς διαφόρων σατυρικῶν ἐπιγραμμάτων, ὑπαγορευθέντων ὑπὸ τῆς παρισινῆς δηκτικότητος. ἐν ἐξ αὐτῶν εἶχεν οὕτως:

[α] Τὸ Λουξῶρ εἶναι χωρίον κείμενον ὅπου ἔκειτο αἱ ἀρχαῖαι Θῆβαι.

Ο! la belle statue! ô le beau piédestal!
Les Vertus sont à pied, le Vice est à
(cheval!)(α).

Ὁ ἐνθυμούμενος τοὺς χρόνους τῆς Πομπαιδοῦρ καὶ τῆς Δουβαρὸ, θὰ συγχωρήσῃ τοῦ στίχου τὴν δομύτητα.

Πρὶν ἢ περατωθῶσι τὰ κτίρια, ἅπερ ἐπρόκειτο νὰ ἐγερωθῶσι περὶ τὴν πλατείαν τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. ἡ πλατεία αὕτη ἐγένετο τὸ θέατρον ἀξιοδακρύτου καταστροφῆς. Τελουμένων τῶν γάμων τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. Δελφίνου τότε καὶ διαδόχου ἐν τῷ Γαλλικῷ θρόνῳ, μετὰ τῆς ὥραίας καὶ εὐφυοῦς Μαρίας Ἀντωνιέττας, ἡ ρηθείσα πλατεία ἐξελέχθη ὡς μέρος κατάλληλον, ἵνα καῶσιν ἐν αὐτῷ πυροτεχνήματα. Περὶ τὸ τέλος τῆς καύσεως αὐτῶν οἱ θεαταὶ ἤρξαντο ἐκκενοῦντες τὴν πλατείαν ἀλλ' ὅμως φιλοθεαρόνων, νομίσασα ὅτι τὰ πυροτεχνήματα θὰ ἐξακολουθήσωσι, προῦχώρησε πρὸς αὐτὴν ὠθοῦσα καὶ ὠθυμένη, ὅπως καταλάβῃ τὴν θέσιν τῶν ἀπερχομένων. Ἐπῆλθε ταρχή τις, ὡς ἐκ τούτου, καθ' ἣν πλέον τῶν 300 προσώπων ἀπέθανον ἐπὶ τόπου ἐκ τε τῶν πληγῶν καὶ τῆς ἀσφυξίας, ἐνῶ 1200 ἀπεβίωσαν μετὰ ταῦτα ἐκ τῶν πληγῶν, ἀς ἔλαβον κατὰ τὴν πάλιν. Τὸ λυπηρὸν τοῦτο ἐπεισώδιον, ὑπῆρξεν ἀπαίσιος προάγγελος τῶν λαμπρῶς τελουμένων ὑμεναίων οἱ δεισιδαίμονες τὸ ἐξέλαβον ὡς προγνωστικὸν τῆς ἐπελθούσης ἔπειτα τραγικῆς σκηνῆς, καθ' ἣν αἱ δύο ἐκείναι βασιλικαὶ κεφαλαὶ θεερίστησαν.

Τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐπανάστασιν χυθὲν αἷμα, ἔρρευσε ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. τῇ 12 Ἰουλίου 1789· τὸ πρῶτον δὲ θῦμα, ὅπερ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῆς λαιμητόμου ἐν τῇ ρηθείσῃ θέσει, ὑπῆρξεν ὁ Λουδοβίκος ΙΣΤ'. οὗτινος τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἔπειτα ἡ πλα-

τεία. Ἐν αὐτῇ πρὸς δε ἐξέπνευσεν ἡ βασιλισσα, ἡ νεκρὰ καὶ ἐνθουσιώδης Καρλόττα Κορδάυ, καὶ ἡ κομψὴ καὶ γενναία κυρία Ρολλάνδου, ἧς αἱ τελευταῖαι λέξεις ἀπετάθησαν πρὸς τὸ ἄγχαλμα τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ προσωρινῶς ἠγέρθη ἐν τῇ θέσει, ἐν ἧ ἠγείρετο τέως ὁ ἀνδριὰς τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. ἔχουσαι ὡς ἐξῆς:

«ὦ Ἐλευθερία! πόσα ἐν ὀνόματί σου διαπράττονται ἐγκλήματα!»

Ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ ἐκαρτομήθησαν πρόσδε, ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος· ὁ Λαβοκσιερ, ζητήσας εἰς μάτην ἀναβολὴν τῆς ποινῆς του ἐπὶ τινος ἡμέρας, ὅπως φέρῃ εἰς πέρας περισπούδαστον χημικὴν ἀνακάλυψιν, ὅπερ ἐδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι: «ἡ Δημοκρατία δὲν εἶχεν ἀνάγκην χημικῶν»· ὁ Κάμιλλος Δεμουλαῖν καὶ ὁ Δαντῶν, ὅστις ἐπόθησεν ἵνα ἡ κεφαλὴ του ἐπιδειχθῆ τῷ λαῷ καὶ τοῖς δούλοις τοῦ Ροβεσπιέρου. Τὸ ἄρμα τοῦ θανάτου ἐξηκολούθητε τὴν αἰμοσταγῆ πορείαν του, καὶ τοιουτοτρόπως ἔφθασε μέχρι τοῦ Ροβεσπιέρου καὶ τῶν συσφαγέων του. (α)

Ἐκραγείσης τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀρθέντος ἐκεῖθεν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. ἡ πλατεία ἐκλήθη «τῆς ἐπαναστάσεως». Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀντικατέστησεν ἔπειτα ἕτερον, τὸ τῆς Ὁμοροίας. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν Βουρβόνων, ἐκλήθη αὐθις πλατεία τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐτήρησεν ἄχρις οὗ Κάρολος ὁ Ι'. μετωνόμασεν αὐτὴν «τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'». διανοούμενος νὰ ἐγείρῃ ἀνδριάντα ἐν αὐτῇ εἰς μνήμην τοῦ ἀτυχῆς τούτου μονάρχου. Τὸν ἀνδριάντα τοῦτον ὅμως οὐδέποτε ἀνήγειρεν, ἀντὶ δ'

(α) Ὁ Δαντῶν, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, εἶπεν: «Ἡ Δημοκρατία ὁμοιάζει τῷ Κρόνῳ, τρώγουσα τὰ ἴδια τέκνα». Ὅταν τῷ ἐξήτησαν νὰ ἀσπαθῆ, πρὸς συμφιλίωσιν, ἕνα τῶν ἐχθρῶν του, ὃν ἐπρόκειτο νὰ καταταμῆσται καὶ αὐτὸν, ἀπήντησεν: «Αἱ κεφαλαὶ μας ὁ ἀσπασθῶσιν ἀλλήλας ἐν τῷ σάκκῳ τῆς λαιμητόμου». Θηριώδης ὄντως ἀπάντησις.

[α] Ἦτοι:

ὦ! τὶ ὦραϊος ἀνδριὰς! τὶ ὦραϊὸν βῆθρον!

Αἱ Ἀρεταὶ εἰσὶ πεζαὶ, τὸ δ' ἐλάττωμα ἔρισκον!

αυτοῦ, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1830, ἐπὶ τῆς θέσεως ἣτις ἠτοιμάσθη ὡς βῆθρον τοῦ ἀνδριάντος, ἐτέθη ἐπιγραφή, λέγουσα ὅτι ἐκεῖ ὠρίσθη νὰ ἐγερεθῆ μνημεῖον εἰς τὸ Σύνταγμα. Τὴν θέσιν ταύτην κατέχει ὁ ὀβελίσκος ὁ ἐξ Αἰγύπτου ληφθεὶς.

Πλοῖον, ἐπίτηδες κατασκευασθὲν διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ, ἀπέπλευσεν ἐκ Τουλῶνος κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1831 καὶ ἔφθασεν εἰς Θήβας διὰ τοῦ Νείλου περὶ τὰ μέσα τοῦ θέρους. Πρῶτον ἔργον τῶν Γάλλων, ἅμα ἀφιχομένων, ὑπῆρξεν ἡ κάθαρσις τῶν ὀβελίσκων ἐκ τῆς ἄμμου, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατὰ μέγα μέρος ἦσαν κερωσμένοι. Δύο ἦσαν οἱ ρηθέντες ὀβελίσκοι· διετηροῦντο δὲ εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Ὁ μεγαλύτερος εἶχεν ὕψος 82 ἀγγλικῶν ποδῶν, ὁ δὲ μικρότερος 76. Ὅπως ἀποκρυβῆ ἡ διαφορά αὕτη τῶν 6 ποδῶν, ὁ μικρότερος ἠγείρετο ἐπὶ βῆθρου ὑψηλοτέρου τοῦ ἐτέρου καὶ ὀλίγον προσωτέρω αὐτοῦ. Τρεῖς ἱερογλυφικῶν σειρὰ καλύπτουσιν ἀμφοτέρων τῶν ὀβελίσκων τὴν πρόσοψιν. Ἡ μεσαία σειρὰ ἐστὶ γεγλυμμένη εἰς βῆθος ἐξ σχεδὸν δακτύλων, αἱ λοιπαὶ ὅμως δύο ἐγγλύφησαν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ λίθου. Ἡ διαφορά αὕτη τῆς γλυφῆς παράγει ποικιλίαν ἀντανακλάσεων φωτὸς καὶ σκιᾶς. Τὸ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐκχωσθὲν βῆθρον περιέχει εἰς δύο πλευράς του τέσσαρς κυνοκεφάλους (α)· πιστεύεται δὲ ὅτι ἐντὸς τῆς ἀνωθεν αὐτῶν περιβολῆς ἐστὶ γεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ Ραμσή. (6).

Δὲν φαίνεται ἀπίθανος ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Δελαβέρδ ἐκφρασθεῖσα γνώμη ὅτι ἡ διαφορά τοῦ ὕψους τῶν δύο ὀβελίσκων προῆλθεν ἐκ τῆς δυσκολίας τοῦ νὰ εὐρεθῶσι δύο ὄγκοι γρανίτου τῶν αὐτῶν διαστάσεων.

Ὁ μικρότερος τῶν δύο ὀβελίσκων ἐπροτι-

(α) Μυθολογικὰ ζῶα μὲ κεφαλὴν κυνός.

(6) Περὶ περιβολῶν καὶ ἄλλων τούτοις σχετικῶν, ἰδὲ Μανέθωνα ὑπὸ Δ. Μοσχονᾶ, φυλ. Α'. ἐν σελ. 6.

μήθη ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἡ διότι διετηρεῖτο κάλλιον, ἡ διότι ἦτο ἐλαφρότερος καὶ ἐπομένως εὐμετακομιστότερος. Οὗτος ἐζύγισε 246 ἀγγλικούς τόνους.

Τὸν μονόλιθον τοῦτον κατέρριψαν δι' ἀπλοστάτων μέσων, ἤτοι δι' ἀγκύρας προσηλωθείσης ἐν τῷ ἐδάφει, διὰ μακρᾶς δοκοῦ καὶ διὰ χονδρῶν σχοινίων. Μετεκομίσθη δ' εἰς Παρισίους, χωρὶς νὰ ὑποστῇ τὴν ἐλαχίστην βλάβην.

Ἐστήθη δὲ αὐτὸς ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. κατὰ τὸ θέρους τοῦ 1836. Ὑπέστη ὅμως κινδύνους τινὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ταύτης, οὐχὶ ἐλλείψει ἐπιτηρήσεως καὶ φροντίδων, ἀλλ' ἐξ ἄλλης αἰτίας. «Οἱ ἀρχαιολόγοι τῶν Παρισίων, ἔγραφεν ἐφημερίς τις, ἦσαν τόσῳ ἄρπαγες, ὥστε δύο σκοποὶ φυλάσσοντες τὸν ὀβελίσκον, δὲν ἤρχον νὰ προστατεύσωσιν αὐτόν. Μ' ὕλας τὰς ἀπειλὰς τοῦ νόμου, αἵτινες ἦσαν αὐστηραὶ, οἱ ἀρχαιολόγοι ἀπέκοπτον τεμάχια ἐξ αὐτοῦ, ὧν ἕνα ἐπωλήθησαν 50 φράγκα, καὶ τοὶ μηδαμινὰ πάντως. Ἡναγκάσθησαν τότε νὰ καλύψωσι τὸν μονόλιθον, ὅπως διασώσωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἐφόδους τῶν νέων τούτων βανδάλων.» Μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν ἐργασιῶν, ὁ ὀβελίσκος ἐστήθη τῇ 25 Ὀκτωβρίου, τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας θεωμένων ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων.

Ἡ θέα τῆς πλατείας ταύτης, ἣτις σήμερον καλεῖται αὐθις τῆς «Ὁμονοίας,» ἀπὸ τοῦ Τουίλερὸν εἶναι ρομαντικωτάτη. Τὸ βλέμμα ἀναπαύεται ἐπὶ τῆς ὠραίας προσόψεως ἐνθα ἐγείρεται τὸ μνημεῖον τῆς Αἰγυπτιακῆς τέχνης. Προσωτέρω διακρίνεται ἡ ὁδὸς ἡ διερχομένη διὰ τῶν Ἡλυσίων καὶ ἀνερχομένη διὰ τοῦ πρανοῦς, ὅπου ἐπιστῆφει ἡ θριαμβευτικὴ ἀψὶς, ἣν ἤρχισεν ὁ Ναπολέων καὶ ἐπεραίωσεν ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος.

Πόσαι ἀναμνήσεις τῆς μάλλον ἀντιθέτου φύσεως δὲν πολιορκουσι τὴν ψυχὴν τοῦ πα-

ρατηρητοῦ τῆς πλατείας ἐκείνης, ἣτις φαίνεται τόσον ὠραία! Καὶ ὅμως ἐν αὐτῇ ὑπῆρξεν ἡ νίκη καὶ ἡ ἥττα, ἡ δόξα καὶ ἡ αἰσχύνη, τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ λαιμητόμος!

ΜΩΣΑΙΚΟΝ.

Οὔτε οἱ ἄνθρωποι, οὔτε οἱ ἄγγελοι δύναται νὰ διακρίνωσι τὴν ὑποκρισίαν· εἶναι τὸ μόνον κακόν, ὅπου καὶ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς βαδίζει ἀόρατον. (Μίλων).

Ἐπάρχει τι ἐν τῷ κόσμῳ πολυτιμώτερον τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων, πολυτιμώτερον τοῦ πλούτου, πολυτιμώτερον καὶ αὐτῆς τῆς ὑγείας· ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὴν ἐπιστήμην. (Θιερό).

Ὁ καλλίτερος καὶ ἀσφαλέστερος τρόπος ἵνα γνωρίσης μίαν γυναῖκα, εἶναι νὰ μάθης ποία εἶναι ἡ φίλη τῆς. Ἄλλ' ἐὰν δὲν ἔχη φίλην, νυμφεύθητι αὐτήν· εἶναι ἐντελεστάτη. (Δελτοφ).

Ἡ μονομαχία ὠφελεῖ μόνον τὸν ἰατρὸν καὶ τὸν νεκροθάπτην. (Λαβουλαί).

Οἱ τρελλοὶ ὀρμῶσιν ἐκεῖ ὅπου οἱ ἄγγελοι καὶ νὰ πατήσωσι φοβοῦνται. (Μίλων).

Αἱ δίκαι εἶναι ὡς οἱ πάσχοντες ὀδόντες, ὧν πρέπει τις νὰ ἀπαλλαγῇ ὅσον ἐνεστὶ τάχιον. (Λαβουλαί).

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΔΥΤΑ.

Γέρον ἐκεῖ κατάκειται λευκόριξ ἐπὶ κλίνης.
Εἶν' ἀσθενὴς ἀπὸ τινος, τὸν τρώγει ἡ πενία...
Σπαράσσεται ὑπὸ φρικτῆς, ἀνηλεοῦς ὀδύνης...
Τὸν βλέπω καὶ μοὶ θλίβεται αἰετοῦ ἡ καρδία!

Αὐτὸς ὁ γέρον συγγενὴς ἀγαπητὸς μοὶ εἶναι...
Ἄλλ' ὅμως... ὅμως καὶ ἐμὲ μὲ τήκουσιν ὀδύνα!

Ἴδου παρθένος παρεκεῖ ὡς ἄγγελος ἀθῶα,
Ἄγνη θυγάτηρ τῆς αἰδοῦς, τῆς ἀρετῆς ὁ τύπος,
Δὲν ἔχει οἶκον... κατοικεῖ ψυχρὰ, φεῦ! ὑπερφά...
Εἶναι γυμνή... πενῆ... ἴδου ὁ μέγας αὐτῆς ρύπος!
Κ' ἡ κόρη αὕτη συγγενὴς ἀγαπητῆ μοὶ εἶναι...
Ὅμοιος ὅμως καὶ ἐμὲ μὲ θλίβουσιν ὀδύνα!

Παῖδιον χαριέστατον καὶ εὐφρῶς κ' ὠραῖον,
Ἐκεῖ λιμώττον σφύεται καὶ ἐπατεῖ μὲ ψῆχος
Εἶναι γυμνόν τὸ δυστυχῆς... καὶ ζῆ τὸν βίον κλαῖον,
Καὶ μόνος του εἶν' ἄντροπος τῶν θρήνων τοῦ ἔχθρος...
Ἄλλοίμονον!... ὁ παῖς αὐτὸς εἶν' συγγενὴς παιδίον...
Ἄλλ' ὅμως... κ' ἐγὼ δέρομαι ὑπὸ κακῶν ὁμοίων!

Ἴδου εἷς καλοκάγαθος, εὐλακρινὴς τις φίλος!
Ἐχει ἀνάγκην τῆς τροφῆς... τοῦ ἄρτου τῆς ἡμέρας,
Ἐχει τὸ βλέμμα του θολόν... στυγνὸν ἔχει χεῖλος,
Καὶ ρίπτει εἰς τὴν κλίνην του, φεῦ! νῆστις ἀφ' ἑσπέρας!
Ἄλλοίμονον! ἐπιζητεῖ ὀλίγον ἄρτον μόνον...
Κ' ἐγὼ τὸν βλέπω καὶ σιγῶ... ὅμοιον ἔχω πόνον.

Ἴδου ὁ νόμος ἀλλαχοῦ, εἰς πενιχρὸν οἰκίσκον,
Ἀρπάζει... οἴμοι! ἀκαμπτος εὐρωπιῶσαν κλίνην,
Καὶ τὴν πετὰ εἰς τὴν ὁδὸν... γυνὴ τις δὲ μὲ δίσκον,
Ζητεῖ τὸ ἔλεος παντοῦ... τὴν ἐλεημοσύνην...
Ἴνα τὸν τόσῳ ἀσπλαγχνον πληρώσῃ πιστωτὴν τῆς...
Οὐδαὶς πλὴν χύνει βάλσαμον εἰς τὴν νοσηὴν πληγὴν τῆς!

Ἴδου παρεκεῖ ποιητῆς, ἀγένητον παιδίον,
Ἐχει καρδίαν Βύρωνος, Πετράρχου φαντασίαν
Ἄλλ' ὅμως ἐγκατελίπε τὰς θύρας τῶν Λυκίων,
Καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ φρικτῆν πενίαν
Δὲν γράφει στίχους καὶ σιγᾶ ἡ Μοῦσα τοῦ τελείως...
Καὶ διαβαίνει ἄγνωστος τοῦ ποιητοῦ ὁ βίος!

Καὶ τὴν ὁμάδα δυστυχῶν τοσοῦτων μὲ καρδίαν
Συντετριμμένην θεωρῶ... ἀδυνατῶ πλὴν ὅμως
Εἰς τοὺς ἀδίκως πάσχοντας νὰ φέρω θεραπείαν...
Ἄ! δὲν τὸ θέλει ὁ φρικτὸς τῆς εἰμαρμένης νόμος!
Πάσχετε, πάσχετε... οἱ τοῦ μαύρης δυστυχίας...
Καὶ ὁ Χριστὸς ὑπέφερε καταδρομὰς μυρίας.

Πλὴν διατί ἡ πρόνοια... ἡ λεγομένη τύχη,
 Καρδίαν μοι ἐδώρησεν εὐαίσθητον τοσοῦτον;
 ὦ! διατί μὲ ὀλίβουσι τῶν στεναγμῶν οἱ ἦχοι;
 Κ' εἰς ἄλλους, παρεχώρησε τὰ μέσα καὶ τὸν πλοῦτον;
 Βλέπω τὸ πῦρ... ὦ! καίεται τοῦ ἀδελφοῦ ὁ οἶκος,
 Δὲν ἔχ' ἡ χεὶρ πλὴν ἱκανὸν ἔγα τὸ σβέση μῆκος.

Καὶ αἰωνίως καίομαι, ὦ δυστυχεῖς, μαζὺ σας,
 Διότι πάσχω συμφορᾶς, ὁ τάλας, παρνομίας.
 Ἄλλ' ἐγὼ καίομαι διττῶς... ἡ θέσις ἡ δεινή σας
 Μοὶ προμηθεύει πλείονας τὰς κύμβους τῆς πικρίας.
 Καὶ χύνω δάκρυα πικρὰ... καὶ ἡ ζωὴ μου φθίνει...
 Τὸ δάκρυ ὅμως, ὡς θερμὸν, τὰς φλόγας σας δὲν σβύνει:

Καὶ ὅμως πόσ' ὑπάρχομεν ἐνταῦθα οἱ πλουτοῦντες.
 Πόσοι τὰ μέσα ἔχουσιν εὐκόλως νὰ σᾶς σώσουν.
 Ἐκεῖνοί ὅμως... ἔζησαν καὶ ζῶσιν ἀδικοῦντες...
 Κ' ἐνῶ ἠδύναντο... Θεέ! ζῶην ἵνα σᾶς δώσουν,
 Κωφεύουσιν οἱ δειλαιοί... στεροῦνται φεῦ! καρδίας,
 Καὶ ἀγνοοῦσι τί ἐστὶ τὸ δάκρυ τῆς πενίας.

Καὶ μὴ δὲν ἔπλασ' ὁ Θεὸς ἐμὲ καθὼς ἐκεῖνους;
 ὦ, διατί δὲν ἔδιδε καὶ εἰς αὐτοὺς καρδίαν;
 Ποτὲ δὲν θὰ ἐβλέπομεν ἀκάνθια εἰς τοὺς κρίνους,
 Οὐδὲ τ' ἀποτελέσματα τῆς μαύρης ἀτιμίας.
 Ὀλίγος ἄρτος ἐφθανε, ὀλίγος ἄρτος μόνον,
 Νὰ καταπαύσῃ τοῦ πτωχοῦ τὸν φρικαλέον πόνον.

Ἄφου δὲ τόσους ἔπλασεν ἡ πρόνοια πλουσίους,
 Καὶ ὅλως τοὺς ἐστέρησε καρδίας ἀνθρωπίνης,
 Ἄφου τοσοῦτους ἔπλασε κακοῦργους καὶ ἀγρίους,
 Μετὰ καρδίας τίγρεις, μετὰ ψυχῆς λιθίνης.
 ὦ! διατί δὲν ἔδιδε τοῦλάχιστον εἰς ἄλλους
 Τοὺς χρυσορροῖα πακτωλοὺς, τοὺς πλοῦτους τοὺς με-
 (γάλους;

Τί ἐρωτῶ; ὁ δειλαιοῦ... οὐδεὶς, οὐδεὶς γνωρίζει
 Τὰ ἄδυστα καὶ κρύφια τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας...
 Καὶ ἡ ἀμελιχτος αὐτὴ ἀντιθέσις μαστίζει
 Τ' ἄθῳα μόνον πλάσματα φρικτῶς τῆς κοινωνίας.
 Ἄλλος καρδίαν κέχτηται, τῶν μέσων πλὴν στερεῖται.
 Ἄλλος τὰ μέσα... πλὴν αὐτὸς τὰς τίγρεις, φεῦ! μιμεί-
 (ται.)

Καὶ ὁ Θεὸς ἀνέχεται... ἀνέχεται νὰ βλέπῃ
 Τὸν πλοῦτον τὸν ἀσπλαγγον, τρισόλειον, τρυφῶντα,
 Καὶ δὲν ἀνοίγει τ' οὐρανοῦ ἡ αἰωνία σκέπη
 Νὰ καταπαύσῃ τ' ἄχρηστα τῆς κοινωνίας ὄντα.
 Καὶ εἴτ' ἀνέχεται φρικτὸν τῆς συμφορᾶς τὸ φάσμα,
 Νὰ τυραννῇ ἀθῶόν τι καὶ ἰδιὸν τοῦ πλάσμα...

— ὦ! βλασφημεῖς, ὦ δειλαιοῦ... ζητῶν νὰ ἐρευνήσῃς,
 Τοῦ οὐρανοῦ τ' ἀπόκρυφα, τὰ βάθη τῆς προνοίας,
 Μὴ ἐρευνᾷς... σιωπήσον... ποτὲ μὴ μακαρίσῃς
 Θνητὸν οὐδένα ἐν τῇ γῆ τῆς πλάνης καὶ σκοτίας...
 Ἀλλ' ὡς καὶ σκότος, ὦ θνητέ, τὴν πρόνοιαν κα-
 (λύπτει...)

Καὶ τ' ἄδυστά της, φεῦ! οὐδεὶς ποτὲ ἀνακαλύπτει.

Ἐν Ἀθήναις. 1870

ΛΥΣΙΣ
 τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος
 Χιτῶν—Χιῶν

Λύσις τοῦ Γρίφου
 Κατ' ὄναρ ὁ κῶν αἰεὶ ὄρα ἄρτους.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὀλόκληρον τοῖς πᾶσιν ἂν εἶμαι φιλητόν.
 Ἀκέφαλον ὑπάρχω εἰς ὄφιν καὶ φυτόν.

ΓΡΙΦΟΣ

η η
 η η
 η εφγ η
 η η
 η η

γε

γῆσος

εστίνελατ

